

Het monster met de groene ogen

Over het boek

Auteur: Jo Claes

Uitgeverij: Houtekiet

Over de maker

Jo Claes (1955) begon als leraar in het secundair onderwijs, maar is daarnaast ook auteur van misdaadromans en jeugdboeken. Hij wist al vanaf zijn twaalfde dat hij schrijver wilde worden. Zijn eerste verhalenbundel “De Stenen Toren” verscheen in 1985. Daarna verschenen heel wat romans en non-fictiewerken voor volwassenen. Pas in 2008 schreef hij – naar aanleiding van een weddenschap, nota bene – zijn eerste misdaadroman. De Thomas Berg-reeks is intussen niet meer weg te denken uit de Vlaamse misdaadliteratuur. In 2016 schreef Claes zijn eerste jeugdthriller, nadat vriend en schrijver Vander Velpen hem de oren van het hoofd had gezeurd om een jeugdboek te schrijven. “Niet voor Mietjes” viel in de smaak en groeide uit tot een reeks spannende jeugdthrillers met in de hoofdrollen Matthias, Dante en Rani. “Het monster met de groene ogen” is het zevende deel in de tiendelige reeks.

Korte inhoud

In de klas van Matthias en zijn vrienden Dante en Rani zitten sinds maart twee nieuwe leerlingen. Ze heten Vasyl en Elena, en zijn samen met hun moeder de oorlog in Oekraïne ontvlucht. Ze worden thuis opgevangen door de ouders van Dante. De leerlingen uit klas 204, waaronder Dante, Matthias en Rani, krijgen de opdracht om Vasyl en Elena zo veel mogelijk te helpen, zodat ze zich snel thuis voelen op school. In het begin is iedereen vriendelijk en hulpvaardig, maar geleidelijk aan ruimen goede intenties plaats voor eigenbelang en jaloezie. Met heftige gevolgen, zoals blijkt wanneer Vasyl vreselijk ten val komt met zijn fiets en een leerkracht ontdekt dat het stuur gesaboteerd werd. Dante en zijn vrienden zijn vastbesloten om de dader te vinden. Na verschillende dode sporen kwamen de vrienden erachter dat Nele, de vriendin van Elena, jaloers was op wat er tussen Bram en Elena aan het groeien was. Daarop had Nele aan Vasyl wijsgemaakt dat zijn zus werd lastiggevalen door Bram. Dit leidde tot een conflict tussen Bram en Vasyl, waarbij Bram zijn pols verstuurde. Als weerwraak had Bram Vasyls fiets losgeschroefd.

1. HET VERHAAL

1.1. Cover

→ Wat zien we op de cover?

- Een figuur met een blauwe sweater en grijze rugzak: Vasyl, het slachtoffer.
- Een schaduw met groene ogen: de dader, die Vasyl besluipt.
- Een speelplaats: de school is waar het verhaal grotendeels plaatsvindt.

- Waarover denk je dat het verhaal zal gaan als je de cover bekijkt? Kloppen die vermoedens na het lezen van het boek?
- Waarom de titel “Het monster met de groene ogen”? (Doorheen het verhaal komt jaloezie vaak terug als motief. Verder in het verhaal, op pagina 122, lees je dat Matthias vraagt waarom men eigenlijk “groen zien van jaloezie” zegt. Zijn vader maakt bovendien een referentie naar Shakespeare en the green-eyed monster.)
- Waar verwijst “Niet voor Mietjes 7” naar? Wie kent deze reeks al? (Dit boek verscheen als zevende deel in de reeks “Niet voor Mietjes”. In de reeks “Niet voor Mietjes” volgen we Matthias, Dante en Rani op hun mysterieuze avonturen. De boeken volgen elkaar op, maar kunnen ook afzonderlijk worden gelezen.)

1.2. Personages

- De hoofdpersonages in de reeks zijn **Matthias, Dante en Rani**. Daarnaast zijn er ook heel wat andere personages; die overvloed aan personages zorgt ervoor dat sommige van hen onderbelicht blijven of slechts oppervlakkig uitgediept worden. De nadruk van dit boek ligt op de spanning en de zoektocht naar de dader en zijn/haar motief.
 - **Dantes ouders, meneer en mevrouw Tavenier**, beslissen om tijdens de oorlog in Oekraïne hun woning open te stellen voor vluchtelingen. Mevrouw Reznikov en haar kinderen Vasyl en Lena vinden onderdak bij het gezin. Dante, de bolleboos, krijgt de opdracht om Vasyl en Elena zo veel mogelijk te ondersteunen en te helpen, maar dat blijkt niet altijd even gemakkelijk - zeker omdat Vasyl niet geïnteresseerd is in huiswerk maken.
 - **Matthias** is de beste vriend van Dante en stelt zelf voor om Dante te helpen met de ondersteuning van Vasyl. Matthias is van nature sportief. Zo maakt Vasyl kennis met alle sportvoorzieningen op en rond de school.
 - **Rani** is de beste vriendin van Matthias en Dante. In dit verhaal gedraagt Rani zich een beetje vreemd. Plots heeft ze interesse in school en in sportwedstrijden, en ze biedt zelf aan om Vasyl en Elena te helpen.
 - **Vasyl en Elena** zijn gevlucht uit Oekraïne en verblijven bij Dante. Elena lijkt zich makkelijk aan te passen en snel vrienden te maken, maar Vasyl lijkt meer moeite te hebben met de taal en de gewoontes, en vindt moeilijk aansluiting bij vrienden.
 - **Nele en Ilse** zijn twee hartsvriendinnen en beslissen samen om Elena te helpen bij haar integratie. Ze worden onmiddellijk goede vriendinnen en nemen Elena al snel mee naar volleybal- en muzieklessen.
 - **Bram** is het nieuwe liefje van Elena en heeft de fiets van Vasyl gesaboteerd nadat Vasyl hem – op grond van valse beschuldigingen van Nele – aanviel.
 - **Mevrouw Peeters** = de klassenleerkracht.
 - **Meneer Feyt** = de wiskundeleerkracht, die ontdekt dat er geknoeid werd met de fiets van Vasyl.
 - **Meneer Paepen** = de schooldirecteur.
- Vind je dat de schrijver een realistisch beeld heeft geschetst van de leerlingen en leerkrachten?
 - De schoolse context wordt accuraat weergegeven. Mevrouw Peeters neemt haar verantwoordelijkheid op als klassenleraar en maant haar klas aan tot orde wanneer ze doorheeft dat niet alles van een leien dakje loopt. Op pagina 68 lezen we hoe mevrouw Peeters een “donderpreek” geeft, zonder evenwel namen te noemen.
 - In diezelfde passage analyseert Matthias de situatie als volgt: “In weerwil van zichzelf moest hij toegeven dat hij dat knap gedaan vond van mevrouw Peeters. Aan de ene kant een donderpreek geven en aan de andere kant niemand persoonlijk aanvallen, terwijl ze intussen toch alle leerlingen op hun plichten had gewezen.” (p.68)
 - Matthias staat erop dat Bram meteen naar de directeur gaat nadat hij geconfronteerd wordt: “Nee, Bram. Je gaat nu meteen naar de directeur, dat is de afspraak.” (p.153)
 - Had jij al een vermoedelijke dader in gedachten? Bleek die te kloppen met wie het werkelijk was? Zet de schrijver ons met opzet op het verkeerde been? (Bv. door het gevecht met Arthur, de jaloezie van Leon, Elena als mogelijk slachtoffer...)

1.3. Genre

Het boek is het zevende deel van de jeugdthriller-reeks “Niet voor mietjes”.

- Past dit boek in het genre jeugdthriller? Wat is voor jou het recept voor een goede thriller?

(Een (jeugd)thriller is een genre binnen de literatuur (en film of televisie) dat gekenmerkt wordt door een hoog spanningsniveau en verhaallijnen vol onverwachte wendingen. Het doel van een thriller is om de lezer op het puntje van de stoel te houden door middel van spanning, dreiging, onzekerheid en een voortdurende opbouw van suspense. De hoofdpersonages bevinden zich vaak in een situatie waarin zijzelf in gevaar zijn of op zoek moeten gaan naar vragen of naar een mogelijke dader in een herkenbare setting (zoals school, werk, ...))

1.4. Vertelperspectief / structuur

- Jo Claes kiest ervoor om het verhaal te schrijven vanuit het standpunt van Matthias. Mocht jij schrijver zijn, zou je dan ook voor Matthias gekozen hebben? Of wordt het verhaal beter mocht het vanuit een ander standpunt verteld worden?
- In dit verhaal spreken we over een 'persoonlijk perspectief'. De verteller is in dit geval niet zélf in het verhaal betrokken (zoals bv. bij het ik-perspectief), maar toch wordt er maar één persoon gevolgd. Het verhaal staat in de derde persoon, maar er is geen sprake van een compleet overzicht, van een verteller die alles weet. Waarom denk je dat de schrijver ervoor koos om het verhaal zo te vertellen? (Het is een whodunit-verhaal. Mocht de schrijver alwetend zijn geweest, was er geen spanning. De lezer zou ook onmiddellijk te weten komen wie de dader was.)

1.5. Einde

- Hoe eindigt het boek? (De vrienden ontdekken dat Bram het gedaan heeft en confronteren hem. Met een extra duwtje van Matthias zorgen ze ervoor dat Bram de waarheid opbiecht.)
- Kunnen we hier spreken over een open of gesloten einde? (Het mysterie van het fietsongeluk is afgerond en de dader werd gevonden. Dus we kunnen hier spreken over een gesloten einde.)
- Hoe kan Claes de lezer, ondanks het gesloten einde, warm maken voor het volgende boek in de reeks? (In de epiloog reflecteert Matthias over alles wat er is gebeurd. Daarin stuurt hij een openhartig sms'je naar Rani. Haar reactie doet Matthias' hart overslaan. Nu vraagt de lezer zich af hoe het verder zal lopen met hen.)

1.6. Sfeerschepping

- Jo Claes is zelf ook leraar Engels en Nederlands. Ooit beloofde hij in een interview dat de wereld van het onderwijs de achtergrond zou vormen voor één van zijn romans.
 - Heb je gemerkt dat de schrijver zelf ook een achtergrond heeft als leerkracht?
- Sommigen verwijzen naar deze reeks als 'moraliserende verhalen'. Moraliserende verhalen willen een diepere betekenis geven aan het verhaal. De schrijver wil, tussen de regels door, een belangrijke boodschap of les meegeven aan de lezer.
 - Had je dit gevoel?
 - Wat is de morele les die Jo Claes probeert mee te geven in dit verhaal? (Jo Claes kiest duidelijk voor een actueel thema (vluchtelingen uit oorlogsgebied). Jaloezie is een centraal thema. Hij benadrukt persoonlijke verantwoordelijkheid en de impact van keuzes.)

2. VERWERKING

2.1. Creatieve opdracht

MATERIAAL

- Wit (of klad-)papier
- Schrijfgerief (kan gaan van gewone pen tot volledige kleurensset)

Stel je voor dat dit verhaal werd geschreven uit het standpunt van iemand anders, bv. vanuit het standpunt van Vasyl of de leerkracht. Waar zou jij op letten? Wat weten zij dat anderen nog niet weten?

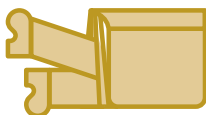
Wordt het verhaal beter of slechter?

- Experimenteer met personage en vertelperspectief.
- Schrijf je niet graag? Laat je verbeelding dan de vrije loop in stripvorm of als graphic novel.

3. VERDER LEZEN

Ook Chinouk Thijssen schrijft korte, spannende verhalen:

- Gegijzeld / Chinouk Thijssen (Kluitman, 2021)
boekenzoeker.be/gegijzeld
 - Vlucht 703 / Chinouk Thijssen (Kluitman, 2023)
boekenzoeker.be/vlucht-703
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.